

**LENTOYHTEYDEN KILPAILUTTAMINEN
PORI–HELSINKI-VÄLILLE**

KAUPUNGINHALLITUKSEN KOKOUKSEEN

PORI

12.9.2022

LENTOLIIKENTEEN TILANNE JA KILPAILUTUKSEN TAUSTA

Nykyinen lentoliikenteen sopimus on tulossa päätökseen ja uusi sopimus tulee kilpailuttaa

- Nykyinen reittilentoliikenteen sopimus on tehty vuonna 2019 unkarilaisen lentoyhtiö BASen ja Porin kaupungin välillä, ja on päättyvä 31.12.2022
- Kaupungin ostoliikenteenä tapahtuvan reittilentoliikennöinnin vuoksi yhteysvälille Pori-Helsinki tulee hakea julkinen palveluvelvoite (JPV) Traficomilta ja kilpailuttaa liikennöinti EU:n lentoliikenneasetuksen mukaisesti
- JPV asetetaan, kun kilpailutus käynnistetään. Tavoite on julkaista tarjouspyyntö ja avata kilpailu syyskuussa

Spring Advisor on valittu kilpailutuksella hoitamaan lentoliikenteen uudelleen järjestämistä

- Kaupunginhallitus valitsi kesäkuun 2022 kokouksessa Spring Advisor Oy:n toteuttamaan reittilentoliikenteen uudelleen käynnistämisen
- Spring Advisor aloitti työn välittömästi ja on toteuttanut kesän aikana yritysten tarvekartoituksen sekä keskustellut eri sidosryhmien kanssa (Traficom, LVM, Suomen Ilmailuopisto) lentoliikenteen tilanteesta

KH:n täytyy päättää liikennöinnin määrästä ja rahoituksesta

- Jotta Traficom voi myöntää JPV:n, tulee periaatteellinen rahoituspäätös olla tehtynä
- Liikennöintiin tarvittavan rahoituksen määrään vaikuttaa eniten liikennöinnin määrä. Kaupunginhallituksen tulee keskustella, halutaanko nykyinen palvelutaso säilyttää, vai vähennetäänkö vuoroja huomioiden palvelutason heikentyminen sekä Suomen Ilmailuopiston toimintaedellytysten vaarantuminen

KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSET ROTAATIODEN MÄÄRÄÄN JA RAHOITUKSEEN KRIITTISIÄ

Rotaatioiden määrä ja sopimuksen kesto

Jatketaanko kolmella päivittäisellä rotaatiolla vai vähennetäänkö vuoroja esimerkiksi kahteen päivittäiseen rotaatioon Pori-Helsinki -välillä?

Vaikuttaa tarvittavan rahoituksen määrään sekä Suomen Ilmailuopiston (SIO) toimintaedellytyksiin. Lentojen vähentäminen voi aiheuttaa tarpeen tukea SIO:a muulla tavoin

Lentoliikenteen rahoittaminen

*Mitkä toimijat vastaavat liikenteen rahoittamisesta?
Kuka toimii liikenteen tilaajana?*

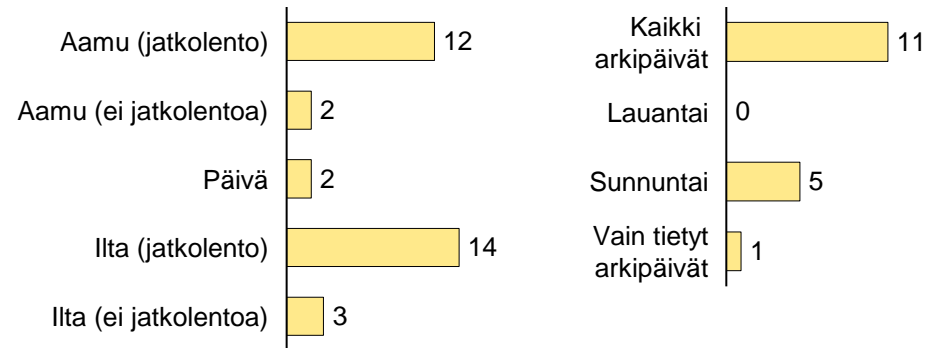
Julkisen palveluvelvoitteen hakemiseksi ja kilpailutuksen käynnistämiseksi on saatava periaatteellinen rahoituspäätös lentoliikennettä rahoittavilta tahoilta

YRITYKSILLE TÄRKEIMPIÄ JATKOYHTEYKSIEN AIKATAULU JA SUJUVUUS

TARVE LENNOILLE ETENKIN ARKIPÄIVISIN AAMULLA JA ILLALLA

Kyselyyn vastanneiden määrä, kpl

Tarve arkipäivisin aikaisille aamulentoille sekä iltalentoille, päivälentoille ei juurikaan tarvetta

- Lentoyhteyttä käytetään ensisijaisesti matkustettaessa ulkomaille, joten aikataulun yhteensopivuus jatkolentojen kanssa ensisijaista
- Matkustaminen Aasiaan on vähentynyt, joten tarve lentoyhteydelle "iltapäiväaalttoon" on vähentynyt selvästi
- Iltapäivän kansainväliset-lennot ovat helpommin saavutettavissa muillakin kulkuvälineillä

LENTOLIIKENTEEN MERKITYS ISO TAAS KORONAN JÄLKEEN ETENKIN ULKOMAILLE MATKUSTAESSA

"Tulevien mahdollisten investointien ja kansainvälisen teollisuuden pysyvyyden kannalta lentoliikenne on tärkeää ja olennaista."

"Yhtiömme osalta ehdottomasti oleellisin asia on toimivat jatkolentoyhteydet, eli kohtuulliset vaihtoajat sekä lippujen yhteensopivuus lentoyhtiöiden välillä."

"Yhtiömme matkustus tapahtuu pääsääntöisesti ulkomaille. Pandemian aikana ei matkustettu käytännössä ollenkaan. Arvioni on, että yrityksemme osalta matkustus tulee palautumaan melko lähelle pandemiaa edeltänyttä tasoa."

"Ulkomaan matkailu on ollut pysähdyksissä, mutta koronan jälkeen palautumassa ennalleen. Etätapaamiset eivät tule laajassa mittakaavassa korvaamaan lähialavereita asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa."

"Ilman lentoja toimintoja siirtyy pysyvästi Uudellemaalle"

"Saavutettavuuden kannalta alueellinen lentoasema säännöllisellä reittiliikenteellä on erittäin tärkeä asia alueella toimivien yritysten liiketoiminnalle ja näyttelee isoa roolia"

MUILLA JPV:N ALAISILLA REITEILLÄ ALLE 10 ROTAATIOTA VIIKOSSA

Helsinki -	Savonlinna	Joensuu	Jyväskylä	Kajaani	Kemi-Kokkola
Vuoromäärät	<ul style="list-style-type: none">9 rotaatiota viikossaMa – to 2 rotaatiota, pe 1 rotaatio⁽¹⁾	<ul style="list-style-type: none">8 rotaatiota viikossaLentoja ma – su ⁽¹⁾	<ul style="list-style-type: none">9 rotaatiota viikossaLentoja ma – su ⁽¹⁾	<ul style="list-style-type: none">8 rotaatiota viikossaLentoja ma – pe, su (heinäkuussa ma – su) ⁽¹⁾	<ul style="list-style-type: none">KolmioreittiYhteensä 320 rotaatiota sopimuskaudellaLentoja ma – su ⁽¹⁾
Ensimmäisen aamulennon aikataulu Helsinkiin	<ul style="list-style-type: none">Ma – pe, lähtö Savonlinnasta: 06.00	<ul style="list-style-type: none">Saapuminen HEL viimeistään ma: 6.45, ti – to: 9.05	<ul style="list-style-type: none">Saapuminen HEL viimeistään ma – ke, pe – la: 6.40	<ul style="list-style-type: none">Vain ma aamulento Helsinkiin, Saapuminen HEL viimeistään 07.00	<ul style="list-style-type: none">Lähtö KOK–HEL, ma-ti: 5.45, to-pe: 7.40, la: 8.30Lähtö KEM-KOK n. 1t ennen KOK-HEL lähtöä
Viimeisen iltalennon aikataulu maakuntakentälle	<ul style="list-style-type: none">Lähtö Helsingistä ma-pe: 17.30	<ul style="list-style-type: none">Lähtö Helsingistä aikaisintaan ti-ke, pe, su: 17.00	<ul style="list-style-type: none">Lähtö Helsingistä aikaisintaan, ma-ti, to-pe, su: 23.40	<ul style="list-style-type: none">Lähtö Helsingistä aikaisintaan ma – pe: 16.30, su 21.00	<ul style="list-style-type: none">Lähtö HEL-KOK, ma:23.50, ti:17.30, ke-pe, su:23.00Lähtö KOK-KEM n. 80min myöhemmin
Koneen kapasiteetti ja matkatavarat	<ul style="list-style-type: none">JPV: min 19 paikkaa	<ul style="list-style-type: none">Min. 42 paikkaa	<ul style="list-style-type: none">Min. 21 paikkaa	<ul style="list-style-type: none">Min. 42 paikkaa	<ul style="list-style-type: none">Min. 42 paikkaa
Polttoainekustannusten huomiointi	<ul style="list-style-type: none">Mikäli polttoainekustannus muuttuu yli 10% voidaan korvausta suhteuttaa vastaavasti. Jos hinnat nousevat yli 20%, voi tilaaja neuvotella lennettävien rotaatioiden määrän uudestaan				
Lentolippujen hinnat	<ul style="list-style-type: none">Maksimi hinta yhteen suuntaan: 250€Maksimi hinta meno-paluu: 350€				

(1) Ei lentoja juhlapyhinä
Lähde: Traficom

PÄÄTETTÄVÄ VÄHENNETÄÄNKÖ PÄIVITTÄISET ROTAATIOT KOLMESTA KAHTEEN

i Tarkemmat liikennöinti-aikataulut seuraavalla sivulla

Rotaatiokohtainen kustannus arvioitu Savonlinnan reitin vuoden 2021 kilpailutuksen ja nousseiden polttoainekustannusten mukaan

Koneen koon vaikutus vuosikustannukseen

	Rotaatiot vuodessa	Min 19 paikkaa (5 200€ rotaatio)	Min 29 paikkaa (5 900€ rotaatio)	Min 42 paikkaa (8 800€ rotaatio)	Suomen Ilmailuopiston tilanne	
Rotaatioiden määrä	Skenaario 1: 15 rotaatiota / vk (nykyinen aikataulu)	~650 kpl	3,4 M€	3,9 M€	5,8 M€	<ul style="list-style-type: none"> Nykyisellä liikenteen tasolla ei ole ollut tarvetta tukea Ilmailuopistoa, sillä kustannukset ovat olleet siedettävät Ilmailuopisto ostaa lennonjohtopalvelua 2h/pv, jonka kustannus on n. 2000€/pv
	Skenaario 2: 10 rotaatiota / vk (sis. päivävuoro ma, pe)	~440 kpl	2,2 M€ (+0,6 M€ SIO:n rahoitusvaje)	2,6 M€ (+0,6 M€ SIO:n rahoitusvaje)	3,8 M€ (+0,6 M€ SIO:n rahoitusvaje)	<ul style="list-style-type: none"> Jos reittiliikennöinti vähenee, SIO joutuu ostamaan lennonjohtopalvelua Fintrafficilta aiempaa enemmän Säilyttämällä päivälentoja reittiliikennöinnissä pystytään jonkin verran helpottamaan SIO:n kustannuspainetta, kun lennonjohto on jo auki reittiliikenteelle⁽¹⁾

M€ = Liikennöinnin vuosikustannus

= Täysin nykyisen kaltainen liikennöintiasetus

= Edullisempi uusi liikennöintiasetus

(1) Ilmailuopiston rahoitusvaje perustuu lennonjohtopalveluiden tarpeeseen ja hankintahintaan. Kaikki skenaariot perustuvat liike-elämän ja Ilmailuopiston tarpeisiin
Huom: Rotaatioiden vuosittaisessa määrässä huomioitu pyhäpäivät sekä kesä- ja joulutauko, jolloin ei nykyisellään ole lentovelvoitetta
Lähde: Ilmailuopisto, Traficom, Spring-analyysi

AIKAINEN AAMU JA MYÖHÄINEN ILTA TÄRKEITÄ LIIKE-ELÄMÄLLE, PÄIVÄLENTO ILMAILUOPISTOLLE

Skenaario 1: Nykyinen aikataulu kolmella rotaatiolla (1.8.-31.12.2022)

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su
POR-HEL	05.55 / 08.00 / 14.00	05.55 / 08.00 / 14.00	05.55 / 08.00 / 14.00	08.00 / 14.00 / 18.00	08.00 / 14.00 / 18.00	-	-
HEL-POR	07.00 / 09.15 / 16.35	07.00 / 09.15 / 16.35	07.00 / 09.15 / 16.35	09.15 / 16.35 / 19.20	09.15 / 16.35 / 19.20	-	-

Skenaario 2: Uusi aikataulu kahdella päivittäisellä rotaatiolla

	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su
POR-HEL	05.55 / 15.00	05.55 / 15.00	05.55 / 15.00	08.00 / 15.00	08.00 / 15.00	-	-
HEL-POR	08.15 / 17.00	08.15 / 23.55	08.15 / 23.55	09.15 / 23.55	09.15 / 17.00	-	-

HAVAINNOLLISTAVA

Kommentit

- Aikainen aamuvuoro (ennen klo 7) Porista Helsinkiin mahdollistaa jatkolentoyhteyden Eurooppaan
- Päivälento Porista Helsinkiin tarjoaa jatkossa yhteyden Aasiaan sekä mahdollistaa SIO:lle lisätunteja lennonjohtopalveluihin
- Myöhäinen iltayhteys (klo 23 jälkeen) mahdollistaa paluun Poriin Euroopan jatkolennoilta
- Ilmailuopistolle tärkeimmät lentotunnit ovat klo 9-18 välillä, joten synergiasyistä lennonjohtoa olisi hyvä pitää mahdollisuuksien mukaan auki myös reittiliikenteelle tällä välillä (esim. joinakin päivinä, kuten skenaariossa 2 ma ja pe)
- Koneen on mahdollista odottaa paluulentoa Helsinki-Vantaalla useitakin tunteja⁽¹⁾

(1) Paikoitusmaksu Helsinki-Vantaalla on 2,61€/suurimman sallitun painon alkava tonni, eli n. 30-40€/rotaatio
Lähde: Finavia, Spring-analyysi

SUOSITUKSET ETENEMISESTÄ

Päätettävä asia kilpailutukseen liittyen	Vaihtoehdot	Springin suositus etenemisestä
Rotaatioiden määrä	<ul style="list-style-type: none">Tulee päättää halutaanko lentoja vähentää nykyisestä, jolloin Ilmailuopisto joutuu ottamaan enemmän vastuuta lennonjohtopalvelun hankkimisesta Fintrafficilta, ja tarvinnee siihen tukea	<ul style="list-style-type: none">Vähennetään reittilentoja nykyisestä merkittävästi, mutta kuitenkin huomioiden yritysten olennaiset tarpeet sekä osin myös SIO:n toiminnan
Sopimuksen kesto	<ul style="list-style-type: none">Palveluveloitteen mukainen maksimi sopimuksen kesto on 4 vuotta, mutta sen voi pilkkoa osiin optioiden avulla. Nykyinen sopimus on lähes 3,5-vuotinen ilman optioita	<ul style="list-style-type: none">Asetetaan varsinainen sopimus kahdelle tai kolmelle vuodelle ja tähän vuoden optioita Tilajalle, esimerkiksi mallilla 3 + 1. Optiovuosille ei tarvitse vielä olla rahoituspäätöstä
Liikenteen rahoittaminen	<ul style="list-style-type: none">Periaatteellinen rahoituspäätös on oltava julkisen palveluveloitteen hakemiseksi ja kilpailutuksen käynnistämiseksi	<ul style="list-style-type: none">Sitova rahoituspäätös on saatava syyskuun valtuuston kokouksessa, jotta pysytään aikataulussa. Lisäksi Porin tulee jatkaa keskustelua valtion ja muiden kuntien osallistumisesta lentoliikenteen rahoittamiseen
SIO:n toimintaedellytysten varmistaminen	<ul style="list-style-type: none">Mitä vähemmän reittilentoliikennettä on Porin lentokentällä, sitä enemmän Suomen Ilmailuopisto joutuu ostamaan kallista lennonjohtopalvelua Fintrafficilta ja sen toimintaedellytykset Porissa vaarantuvat	<ul style="list-style-type: none">Selvitetään SIO:n rahoituksen edellytykset (valtion rahoitus, kaupungin tuki)

KILPAILUTUKSEN AIKATAULU

Tehtävä	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Tamm	Helmi	Vastuullinen
Lentoliikenteen kilpailuttaminen										
Kilpailutuskriteerien viimeistely ja sopimus pohjan laadinta										Spring, Pori, juridinen neuvonantaja
Rahoituspäätös - Kaupunginvaltuuston kokous										Pori
Julkisen palvelun velvoitteen ja kilpailutusdokumenttien käsittely ja julkaisu kansallisesti										Traficom
Kilpailutusprosessi										Spring
Tarjousvertailun tekeminen										Spring
Sopimuskumppanin valinta ja päätös valtuustossa										Spring, Pori
Sopimusneuvottelut										
Tarvittavat neuvottelut sopimuskumppanin kanssa										Spring
Tarvittavat palaverit juridisen neuvonantajan kanssa										Spring, Pori, juridinen neuvonantaja
Sopimuksen allekirjoitus										Pori
Liikenteen aloituksen valmistelu ja tukeminen										Spring
Sopimuksen alkamispäivä										Spring

Rahoituspäätös tulee olla tehtynä ennen kuin Traficom voi asettaa julkisen palveluvelvoitteen

◆ 19.9.2022

◆ 30.9.2022

Lentoliikenteen aloittamisen valmisteluihin on hyvä varata aikaa (esim. lipunmyynnin, mainostamisen, huollon järjestämisen osalta)

◆ 1.1.2023

Spring

ADVISOR

Spring Advisor Oy
Pohjoisesplanadi 25b
00100 Helsinki
Finland

firstname.lastname@springadvisor.fi
www.springadvisor.fi